

Kiralama usulü ile satışı yapılan alarm sistemi cihazlarının KDV karşısındaki durumu ve belge düzeni hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	11395140-019.01-854
Tarih	09.04.2014

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-019.01-854

09/04/2014

Konu : Kiralama usulü ile satışı yapılan alarm sistemi cihazlarının KDV karşısındaki durumu ve belge düzeni.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, Şirketinizin güvenlik sistemine ait ürünleri ithal ederek yurt içindeki bayilere ve kullanıcılara kiralama usulü ile satışını yaptığı, alarm izleme merkezinizden belli bir ücret karşılığı alarm izleme sistemi hizmeti (Alarm paketi+manyetik kontak+dedektör+siren+akü) verdiği, 2 yıllık sözleşme süresi sonunda alarm izleme sisteminin ekipmanları ile birlikte müşteriye bedelsiz olarak verildiği, ayrıca 2 yıllık süre zarfında ücretsiz teknik servis hizmeti de verildiği belirtilerek, ikinci yılın sonunda bedelsiz olarak verdiğiniz söz konusu cihazların envanterden çıkışında düzenlenecek belge, envanter sayımlarında bu cihazların stok olarak sayılıp sayılmayacağı ile verilen bu hizmetin KDV Kanunu karşısındaki durumuna ilişkin Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Katma Değer Vergisi Kanunu Açısından:

KDV Kanununun;

1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV ye tabi olduğu,

4/1 inci maddesinde, hizmetin, teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemler olduğu; bu işlemlerin, bir şeyi yapmak, işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek, muhafaza etmek, hazırlamak, değerlendirmek, kiralamak, bir şeyi yapmamayı taahhüt etmek gibi şekillerde gerçekleşebileceği,

5 inci maddesinde, vergiye tabi bir hizmetten, işletme sahibinin, işletme personelinin veya diğer şahısların karşılıksız yararlandırılması hizmet sayılacağı,

9/1 inci maddesinde mükellefin Türkiye içinde ikametgâhının, işyerinin, kanuni merkezi ve iş merkezinin bulunmaması hallerinde ve gerekli görülen diğer hallerde Maliye Bakanlığının, vergi alacağının emniyet altına alınması amacıyla, vergiye tabi işlemlere taraf olanları verginin ödenmesinden sorumlu tutabileceği,

20 nci maddesinde, teslim ve hizmet işlemlerinde matrah, bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedel olduğu; bedel deyiminin, malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veyahut bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade ettiği,

hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan KDV oranları, KDV Kanununun 28 inci maddesinin Bakanlar Kuruluna verdiği yetkiye dayanılarak yayımlanan 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile Kararnameye ekli (I) sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için %1, (II) sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için %18, listelerde yer almayan vergiye tabi işlemler için %18 olarak tespit edilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalar çerçevesinde;

1. KDV oranlarının belirlendiği 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi eki listelerde yer almayan alarm sistemi kurulum ve izleme hizmetleri genel oranda (%18) KDV ye tabi bulunmaktadır.

2. Kanunun 9 uncu maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak yayımlanan 117 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin (3.1.2) bölümünde kısmi tevkifat uygulaması kapsamında KDV tevkifatı yapmak üzere KDV mükellefleri ve belirlenmiş alıcılar (KDV mükellefi olsun olmasın) sorumlu tutulmuş; (3.2) bölümünde, kısmi tevkifat uygulanacak hizmetler sayılmıştır.

Söz konusu Tebliğin (3.2.5.2.2) bölümünde ise, Tebliğin (3.1.2.) bölümünde sayılanlara verilen özel güvenlik hizmetlerinin işgücü temin hizmeti kapsamında (9/10) oranında tevkifata tabi tutulacağı belirtilmiş olup; özel güvenlik hizmeti niteliğinde olan alarm sistemi kurulum ve izleme hizmetinin Tebliğin (3.1.2) bölümünde sayılanlara yapılması halinde, bu hizmet bedeli üzerinden hesaplanan KDV alıcılar tarafından 9/10 oranında tevkifata tabi tutulacaktır.

3. Promosyon ürünleri verilmesine yönelik usul ve esasların belirlendiği 50 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin (A/1) ve (A/2) bölümlerinde, ticari hayatta ticareti yapılan mallara olan talebin artırılması amacıyla bir takım pazarlama tekniklerinin geliştirildiği, satışı yapılan malın yanında başka bir malın ayrıca bir bedel alınmaksızın verilmesinin "promosyonlu ürün satışı" olarak değerlendirildiği; firmaların halen satışını yaptıkları veya piyasaya yeni çıkardıkları bir ürünün tanıtımını sağlamak amacıyla ürettikleri ve ayrıca bir bedel tahsil etmeksizin verdikleri malların ise numune olarak adlandırıldığı ve pazarlama gideri niteliğindeki bu tür teslimler üzerinden KDV hesaplanmasına gerek bulunmadığı açıklamalarına yer verilmiştir.

Ayrıca numune mallar verilmesi ile ilgili olarak söz konusu Tebliğin (A/2) bölümünde, numune ve eşantıyon adı altında teslim edilen malların, ticari teamüllere uygun nitelikte ve miktarda olması, ayrıca bir satışa konu olmayacak şekilde verilmesi ve bu malların üzerinde firmanın unvanı ile para ile satılamayacağını belirten bir şerhi taşıması gerektiği, işletmenin iktisadi faaliyetini yaygınlaştırmaya ve tanıtmaya yönelik olarak verilen bu mallar için yüklenilen vergilerin genel hükümler çerçevesinde indirim konusu yapılabileceği açıklanmıştır.

Söz konusu Tebliğde teslim mahiyetinde işlemler esas alınarak yapılan açıklamaların hizmet mahiyetindeki işlemler bakımından da uygulanması gerektiği tabiidir.

Bu durumda bedeli mukabili verilen alarm sistemi kurulum ve izleme hizmetinin yanında verilmek kaydıyla, faaliyet konunuz olan alarm sistemi kurulum ve izleme hizmetine olan talebi artırmak amacıyla bu hizmete ilişkin ekipmanların sözleşme süresi sonunda müşteriye teslimi 50 Seri No.lu KDV Genel Tebliği kapsamında değerlendirilebilecek ve söz konusu teslim, alarm sistemi kurulum ve izleme hizmeti içerisinde vergilendirileceğinden, ayrıca KDV ye tabi tutulmayacaktır.

Gelir Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanunu Açısından:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde, kurumlar vergisinin mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde, ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin, safi ticari kazancın

tespitinde indirilecek gider olarak kabul edileceği belirlenmiştir. İşletme ile ilgili pazarlama harcamaları da genel giderler niteliğindedir. Ayrıca, aynı maddenin birinci fıkrasının (7) numaralı bendinde de Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ayrılan amortismanların gider olarak indirilebileceği hükme bağlanmıştır.

Promosyon kampanyalarının düzenlenmesindeki amaç; mal ve hizmet satışının, dolayısıyla işletmenin ticari kazancının arttırılmasıdır. Bu nedenle, promosyon amaçlı bedelsiz verilen malın, satışların artırılması amacıyla yapılan pazarlama harcaması niteliğinde olduğunun kabul edilmesi gerekmektedir. Ancak, promosyon amaçlı bedelsiz verilen malın kurum kazancının tespitinde gider olarak değerlendirilebilmesi için, işin ehemmiyet ve genişliği ile orantılı olmasının gerekeceği tabiidir.

Öte yandan, ticari kazancın tespitinde iki temel ilke geçerlidir. Bunlar "dönemsellik" ve "tahakkuk esası" ilkeleridir. Tahakkuk esası ilkesinde, gelir veya giderin miktar ve mahiyet itibarıyla kesinleşmiş olması, yani geliri veya gideri doğuran işlemin tekemmül etmesinin yanı sıra, miktarının ve işlemde kaynaklanan alacağın veya borcun ödeme şartlarının da belirlenmiş olması gereklidir. Bu esas dikkate alındığında bir gelir unsurunun, özel bir düzenleme bulunmadığı sürece, mahiyet ve tutar itibarıyla kesinleştiği dönem kazancının tespitinde dikkate alınması gerekmektedir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre;

1. Güvenlik cihazlarının müşterilerinize herhangi bir şart ileri sürmeksizin geri alınmamak üzere bedelsiz olarak verilmesi halinde, bu cihazlara ait alış bedelleri, pazarlama gideri olarak Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi kapsamında kurum kazancınızın tespitinde gider olarak dikkate alınabilecektir.

2. Güvenlik cihazlarının müşterilerinize belirli bir süre abonelik taahhüdünde bulunmaları karşılığında bedelsiz olarak verilmesi halinde; gider, müşteri tarafından belirlenen süre abonelik taahhüdünün yerine getirilmesi üzerine tahakkuk edeceğinden, güvenlik cihazlarına ait alış bedellerinin sözleşmede öngörülen bu sürenin sona erdiği tarih itibarıyla pazarlama gideri olarak Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi kapsamında kurum kazancınızın tespitinde gider olarak dikkate alınması mümkündür.

Öte yandan, belirlenen süreden önce aboneliğini sona erdiren müşterilerinize ise söz konusu güvenlik cihazının satıldığı kabul edilecek ve elde edilen kazanç kurum kazancına dahil edilerek vergilendirilecektir.

3. Güvenlik cihazlarının müşterilerinize abonelik süresince kullanılmak ve abonelik sona erdiğinde geri alınmak üzere verilmesi halinde, güvenlik cihazlarına ait alış bedellerinin, Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre amortisman ayrılmak suretiyle Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (7) numaralı bendi kapsamında kurum kazancınızın tespitinde gider olarak dikkate alınması mümkün olacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 10.09.2026